

26 Ιανουαρίου, 1996

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στές]

ΝΙΚΟΣ ΛΑΡΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσείοντες - Εναγόμενοι,

v.

ΕΛΕΝΗΣ ΠΑΝΑΓΗ,

*Εφεσίβλητης - Ενάγουσας.**(Πολιτική Έφεση Αρ. 8558)*

Συμβάσεις — Γραμμάτιο συνήθους τύπου — Αμφισβήτηση ύπαρξης γραμματίου συνήθους τύπου επειδή οι μάρτυρες δεν υπόγραψαν ταυτόχρονα με τον χρεώστη.

Μάρτυρες — Αξιοπιστία μαρτύρων — Προϋποθέσεις επέμβασης του Εφετείου σε αξιολόγηση μαρτυρίας και ευρήματα πρωτόδικου Δικαστηρίου. 5

Ευρήματα Δικαστηρίου — Εφετείο, τότε μόνο επεμβαίνει αν ευρήματα δεν δικαιολογούνται από την ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου μαρτυρία — Εφετείο, έχει την εξουσία να εξαγάγει τα δικά του συμπεράσματα από τα πρωταρχικά γεγονότα. 10

Το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση υπέρ της εφεσίβλητης - ενάγουσας για ΑΚ5.500 ποσό που της επιδικάστηκε δυνάμει γραμματίου συνήθους τύπου αφού αποδέχτηκε τη μαρτυρία της και απέρριψε εκείνη των εφεσείοντων - εναγομένων. 15

Οι εφεσείοντες - εναγόμενοι αμφισβήτησαν ότι επρόκειτο περί γραμματίου συνήθους τύπου και στήριξαν τη θέση τους στον ισχυρισμό ότι οι δύο μάρτυρες σ' αυτό δεν υπόγραψαν ταυτόχρονα με τον χρεώστη και ότι δεν υπήρχε ισάξιο ληφθέν σε μετρητά. Η εκδοχή της εφεσίβλητης - ενάγουσας, ήταν ότι όλα τα μέρη υπόγραψαν ταυτόχρονα. 20

Οι εφεσείοντες - εναγόμενοι, εφεσίβηλαν την απόφαση και επιχειρηματολόγησαν ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έκανε αξιολόγηση της ενώπιόν του μαρτυρίας και δεν κατέληξε σε ευρήματα, ούτε αιτιο- 25

λόγησε γιατί αποδέχτηκε τη μαρτυρία της εφεσίβλητης - ενάγουσας και των μαρτύρων της.

Αποφασίστηκε ότι:

5

(1) Το πρωτόδικο Δικαστήριο αξιολόγησε την ενώπιόν του μαρτυρία και κατέληξε σε ευρήματα, έτσι ώστε να μη ενδείκνυτο η επέμβαση του Εφετείου, αφού έδωσε πειστικούς λόγους αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων και την προτίμηση της μαρτυρίας τους.

10

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

15

Παπαστράτης ν. Οικονόμου (1970) 1 Α.Α.Δ. 11.

Έφεση.

20

Έφεση από τους Εναγόμενους κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρισσας (Α. Ιωαννίδης, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε 16 Σεπτεμβρίου 1991 (Αρ. Αγωγής 505/90) με την οποία οι εναγόμενοι διατάχθηκαν να πληρώσουν στην ενάγουσα το ποσό των £5.500 εντόκως προς εξόφληση του γραμματίου συνήθους τύπου το οποίο είχε εκδοθεί προς όφελός τους.

25

Γ. Κουκοίνης, για τους Εφεσείοντες.

Ε. Σαμμούτας, για την Εφεσίβλητη.

30

Cur. adv. vult.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η έφεση στρέφεται εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρισσας με την οποία επιδικάστηκε στην εφεσίβλητη το ποσό των £5.500 δυνάμει γραμματίου συνήθους τύπου, ημερομηνίας 27/9/88, πλέον τόκοι προς 9% από την 1/4/1989 μέχρι εξοφλήσεως.

35

Η εφεσίβλητη με την αγωγή της υπ' αριθμό 505/90 ζητούσε από τους εφεσείοντες ομού και κειχωρισμένως το ποσό των £5.500 δυνάμει γραμματίου συνήθους τύπου, ημερομηνίας 27/9/1988. Οι εφεσείοντες με την έκθεση υπεράσπισής τους ισχυρίζονταν πως "το ισχυριζόμενον σαν υπογραφέν 'γραμμάτιον συνήθους τύπου' δεν είναι τοιούτον δηλαδή δεν είναι γραμμάτιον συνήθους τύπου και η

40

αγωγή της ενάγουσας είναι αβάσιμη. Το ρηθέν δεν φέρει την υπογραφή δύο τουλάχιστον μαρτύρων ικανών προς το συμβάλλεσθαι. Η αντιπαροχή που αναφέρεται στο γραμματίον δεν είναι ορθή. Δεν επρόκειτο για ισάξιο ληφθέν σε μετρητά.”

5

Οι δικηγόροι των διαδίκων προτού αρχίσει η εκδίκαση της αγωγής ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, δήλωσαν ότι το επίδικο θέμα ήταν κατά πόσο το επίδικο γραμματίο ήταν γραμματίο συνήθους τύπου ή όχι.

10

Η εκδοχή των εφεσειόντων ήταν ότι οι δύο μάρτυρες που υπέγραψαν το επίδικο γραμματίο δεν υπέγραψαν ταυτόχρονα με τα μέρη και επομένως το γραμματίο δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του Άρθρου 78 του περί Συμβάσεων Νόμου, Κεφ. 149. Υπέγραψαν μεταγενέστερα και εν αγνοία του οφειλέτη.

15

Η εκδοχή της εφεσίβλητης ήταν ότι κατά την ετοιμασία του επίδικου γραμματίου ήταν παρόντες και οι μάρτυρες οι οποίοι υπέγραψαν ταυτόχρονα με τα μέρη.

20

Ο πρωτόδικος Δικαστής αποδέχτηκε τη μαρτυρία της εφεσίβλητης και των μαρτύρων της και απέρριψε τη μαρτυρία των εφεσειόντων. Αφού αναφέρθηκε στη μαρτυρία που είχε ενώπιόν του, κατέληξε ως εξής:

25

“Για όλους τους λόγους που έχω αναφέρει δέχομαι τη μαρτυρία της ενάγουσας (εφεσίβλητης) και των μαρτύρων της και απορρίπτω τη μαρτυρία των εναγομένων (εφεσειόντων) και βρισκω ότι κατά την υπογραφή του Τεκμηρίου 1 υπήρχαν οι δύο μάρτυρες και επομένως το επίδικο γραμματίο είναι γραμματίο συνήθους τύπου και έχει όλα τα συστατικά του γραμματίου συνήθους τύπου που αναφέρονται στο Άρθρο 78 του Κεφ. 149.”

30

Όπως ανέφερα πιο πάνω, το επίδικο θέμα ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου καθώς και ενώπιόν μας, είναι κατά πόσο οι δύο μάρτυρες που εμφανίζονται στο επίδικο γραμματίο υπέγραψαν ταυτόχρονα με τα μέρη, ούτως ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις του Άρθρου 78 του Κεφ. 149.

35

Η θέση των εφεσειόντων είναι ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έκανε αξιολόγηση της μαρτυρίας που είχε ενώπιόν του και δεν προέβηκε σε ευρήματα. Επίσης, δεν αιτιολογεί γιατί αποδέχτηκε τη μαρτυρία της εφεσίβλητης και των μαρτύρων της.

40

Θα εξετάσω τα θέματα που εγέρθηκαν στην παρούσα έφεση όπως τα ανέφερα πιο πάνω.

5 Δεν συμφωνώ με το δικηγόρο των εφεσειόντων ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έκανε αξιολόγηση της μαρτυρίας και δεν προέβηκε σε ευρήματα και ότι δεν αιτιολόγησε την αποδοχή της μαρτυρίας της εφεσίβλητης και των μαρτύρων της και την απόρριψη της μαρτυρίας των εφεσειόντων. Το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε ενώπιόν του δύο εκδοχές και έπρεπε να αποφασίσει για την αξιοπιστία των μαρτύρων, πράγμα το οποίο έκανε. Στην παρούσα έφεση το 10 ερώτημα που εγείρεται είναι αν με βάση τη νομολογιακά καθιερωμένη τακτική την οποία το Ανώτατο Δικαστήριο ακολουθεί στην κατ' έφεση δικαιοδοσία του, ενδείκνυται, ενόψει των περιστατικών της υπό κρίση έφεσης, η ανατροπή από μέρους μας, ευρημάτων και 15 συμπερασμάτων του πρωτόδικου Δικαστηρίου που στηρίζονται στην αξιοπιστία των μαρτύρων που κατέθεσαν ενώπιόν του.

Η προσέγγιση στο πιο πάνω θέμα έχει καθιερωθεί από πολλές αποφάσεις με σαφήνεια. Όπως επανειλημμένα έχει λεχθεί, το θέμα 20 της αξιοπιστίας των μαρτύρων είναι εντός της δικαιοδοσίας του εκδικάσαντος την υπόθεση Δικαστή, ο οποίος έχει την ευκαιρία να ακούσει τους μάρτυρες και να παρακολουθήσει τη συμπεριφορά τους στο εδώλιο του μάρτυρα. Αν από τη μαρτυρία που δόθηκε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου τα ευρήματα στα οποία κατέληξε δεν δικαιολογούνται, τότε το Εφετείο βρίσκεται στην ίδια 25 θέση με το πρωτόδικο Δικαστήριο και έχει εξουσία να εξαγάγει τα δικά του συμπεράσματα από τα πρωταρχικά γεγονότα.

30 Εφαρμόζοντας την πιο πάνω αρχή στην παρούσα υπόθεση, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι τίποτε δε δικαιολογεί την επέμβασή μας στα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων που είχε ενώπιόν του. Το πρωτόδικο Δικαστήριο, έδωσε πειστικούς λόγους για την προτίμηση της μαρτυρίας των συγκεκριμένων μαρτύρων.

35 Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η έφεση απορρίπτεται με έξοδα εις βάρος των εφεσειόντων.

40 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Με τα όσα έχω να πω συμφωνεί και ο αδελφός Δικαστής κ. Χ'Τσαγγάρης.

Είχαμε την ευκαιρία να μελετήσουμε την απόφαση του αδελφού Δικαστή Κούρη και συμφωνούμε με το περιεχόμενο της και το αποτέλεσμα.

Παρά την απόφαση *Λουκή Παπαστράτη ν. Τάκη Οικονόμου* (1970) 1 C.L.R. 11, στο στάδιο των αγορεύσεων μας απασχόλησε το θέμα κατά πόσο οι εφεσείοντες μπορούσαν να αμφισβητήσουν ότι το επίδικο γραμματίο ήταν γραμματίο συνήθους τύπου, ενόψει των 5
προνοιών του Άρθρου 80 του Κεφ. 149, δεδομένου ότι το περιεχόμενο του γραμματίου αυτού συνάδει με τις πρόνοιες του Άρθρου 78 του Νόμου.

Όμως ενόψει του γεγονότος ότι η απόφαση του αδελφού Δικαστή Κούρρη κατά τα άλλα μας βρίσκει σύμφωνους, αποφασίσαμε 10
να μη ασχοληθούμε με το πιο πάνω θέμα στην υπόθεση αυτή.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.